

Oplegvel

1.	Onderwerp	Ouderbijdrage Jeugdwet (OBJW) & uitvoering binnen Holland Rijnland		
2.	Rol van het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland	Platformtaak volgens gemeente		
3.	Regionaal belang	Per 1 januari 2015 zijn de gemeenten verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp.		
4.	Behandelschema:	Datum: Informerend	Datum: Adviserend	Datum: Besluitvormend
				11 februari 2015
5.	Advies PHO	<ol style="list-style-type: none"> 1. het aanleveren van nieuwe ouderbijdrageplichtigen, met uitzondering van plaatsing in pleeggezinnen, op te schorten totdat er: <ol style="list-style-type: none"> a) duidelijkheid is over de uitkomsten van het toegezegde onderzoek en de stellingname binnen de Kamer; b) meer inzicht is in de eigen bijdrage die wordt gevraagd binnen de (L)VB sector; en c) een standpunt is ingenomen ten aanzien van het innen van ouderbijdrage voor dagplaatsingen. 2. het goed op de rit krijgen van PGB-toekenningen met de lopende discussie over de ouderbijdrage niet nodeloos te belasten. 3. wanneer later in het jaar aanlevering aan het CAK plaatsvindt van ouderbijdrageplichtigen, de inning van deze bijdrage pas in laten gaan in de betreffende maand, en niet met terugwerkende kracht. 		

6.	Reden afwijking eerdere besluitvorming en wijze afwijken	n.v.t.
7.	Essentie van het voorstel <i>(annotatie zoals op agenda staat)</i>	<i>Ouderbijdrage Jeugdwet (OBJW) was vorig jaar nog een enigszins onderbelicht onderwerp, waar lang veel onduidelijkheid over was. Verschillende aspecten vragen nog steeds om nadere uitwerking (landelijk en regionaal). Deze notitie is een eerste voorstel om in onze regio te komen tot een gedragen, onderbouwd beleid, om de regeling zorgvuldig en rechtmatig te kunnen uitvoeren. En om onze argumenten ook te delen met VNG en Rijk, zowel ambtelijk als bestuurlijk.</i>
8.	Inspraak	Nee Ja, door: Wanneer:
9.	Financiële gevolgen	Structureel/incidenteel: ten gevolge van het opschorten van de inning van de ouderbijdrage.
10.	Bestaand Kader	Relevante regelgeving: Jeugdwet
		Eerdere besluitvorming:
11.	Lokale context <i>(in te vullen door griffier)</i>	

* weghalen wat niet van toepassing is

Adviesnota PHO (concept)

Vergadering: PHO

Datum: 11 februari 2015

Locatie:

Agendapunt:

Kenmerk:

Onderwerp:

Ouderbijdrage Jeugdwet (OBJW) & uitvoering binnen Holland Rijnland¹

Beslispunten:

1. het aanleveren van nieuwe ouderbijdrageplichtigen, met uitzondering van plaatsing in pleeggezinnen, op te schorten totdat er:
 - a) duidelijkheid is over de uitkomsten van het toegezegde onderzoek en de stellingname binnen de Kamer;
 - b) meer inzicht is in de eigen bijdrage die wordt gevraagd binnen de (L)VB sector; en
 - c) een standpunt is ingenomen ten aanzien van het innen van ouderbijdrage voor dagplaatsingen.
2. het goed op de rit krijgen van PGB-toekenningen met de lopende discussie over de ouderbijdrage niet nodeloos te belasten.
3. wanneer later in het jaar aanlevering aan het CAK plaatsvindt van ouderbijdrageplichtigen, de inning van deze bijdrage pas in laten gaan in de betreffende maand, en niet met terugwerkende kracht.

Inleiding:

Ouderbijdrage Jeugdwet (OBJW) was vorig jaar nog een enigszins onderbelicht onderwerp, waar lang veel onduidelijkheid over was. Hoewel hier met het verschijnen van een gewijzigde factsheet in december iets van werd weggenomen, vragen nog steeds verschillende aspecten hieraan om nadere uitwerking (landelijk en regionaal).

In Holland Rijnland is er voor gekozen om zowel het aanleveren van de bijdrageplichtigen aan het CAK, als het in ontvangst nemen van de afdracht centraal te regelen (vanuit Holland Rijnland). Dit past in de visie van het zo efficiënt mogelijk organiseren; daarnaast zijn de ouderbijdragen nauw gekoppeld aan de gezamenlijk ingekochte jeugdhulp. Er is inmiddels een toezegging van het CAK (Centraal Administratiekantoor), dat de regeling gaat uitvoeren, dat uitvoering op regionaal niveau mogelijk is.

Betrokken ambtenaren hebben grote twijfels over deze ouderbijdrage; hoe meer zij zich er in verdiepen, hoe meer vraagtekens er gesteld kunnen worden. Principieel, maar ook gekoppeld aan het feit dat er heel veel administratieve rompslomp aan vast zit en relatief weinig financieel voordeel. Uitvoering onder de huidige omstandigheden zal voor gemeenten een verhoogd risico op onzorgvuldigheid en onrechtmatigheid kunnen betekenen.

In het AO Jeugd heeft een eerste verkenning plaatsgevonden, waarbij er overeenstemming was over de te varen koers: het onderwerp zo snel mogelijk voorleggen aan de bestuurders, om van daaruit de vervolgacties te bepalen. Deze notitie bevat een voorstel over de verdere invulling en uitvoering. Meer gedetailleerde uitleg over wat de ouderbijdrage Jeugdwet inhoudt, is te vinden in bijlage 1. Voor diegenen voor wie het onderwerp nieuw is, is het aan

¹ Versie 1.0- 3 febr.2015

te bevelen deze eerst te lezen, omdat de inhoud hiervan in deze notitie als bekend wordt verondersteld.

Beoogd effect:

De inning van de ouderbijdrage pas dan verder in te vullen, wanneer dit zorgvuldig en rechtmatig kan plaatsvinden.

Argumenten:

1.1 er is nog veel onduidelijk

De gedachte achter de ouderbijdrage is dat ouders, van wie het kind een deel van de dag of gedurende een etmaal niet thuis verblijft, kosten besparen. Ze zijn onderhoudsplichtig, ontvangen kinderbijslag en moeten kunnen aantonen dat zij voldoen aan de onderhoudseisen. Deze gedachte klinkt plausibel, maar roept ook vragen op. Moeten er niet juist extra reiskosten worden gemaakt wanneer een kind buitenshuis verblijft? Hoe is dit argument te verdedigen voor situaties waarin kinderen slechts een deel van de dag worden opgevangen? Is het besparingsmotief daar werkelijk aan de orde of roept het een ongewenste drempel op?

Vanuit verschillende partijen, m.n. branches voor wie de ouderbijdrage dit jaar voor het eerst ingevoerd wordt, worden bezwaren aangevoerd.

- Vanuit de GGZ wordt vooral gewezen op de ongelijkheid die ontstaat tussen kinderen met somatische ziekten die worden opgenomen in een ziekenhuis en kinderen voor wie opname op grond van psychische problemen nodig is.² Inmiddels heeft de GGZ lobby er toe geleid dat (zo kopte NRC op 22 januari 2015) de *eigen bijdrage jeugd-ggz op losse schroeven staat*. Wanneer de PvdA fractie van standpunt gaat veranderen (iets waar het PvdA congres op heeft aangestuurd), dan is er geen Kamermeerderheid meer voor het heffen van ouderbijdrage voor alle groepen die onder de Jeugdwet vallen. Staatssecretaris van Rijn heeft inmiddels toegezegd te zullen onderzoeken of mensen door de maatregel afzien van hulp. Hij staat uitdrukkelijk op het standpunt dat dit onderzoek breder moet zijn dan de gevolgen voor de GGZ-sector.
- In de (L)VB sector kan er nu al sprake zijn van een eigen bijdrage die vanuit een instelling aan ouders gevraagd wordt. Dat dit voorkomt (in ieder geval bij Ipse de Bruggen) bleek nog niet bekend te zijn bij beleidsmakers van het rijk, al was wel bekend dat dit onder de AWBZ was toegestaan. Het zal voor ouders verwarrend zijn wanneer er opeens twee keer eigen bijdrage geïnd wordt. Wanneer het heffen van een eigen bijdrage hier alsnog verboden zou worden (voorlopig standpunt VWS) dan zullen de kosten van de jeugdhulp daar in de toekomst op aangepast worden, dus hoger worden, en heeft ouderbijdrage slechts de functie van rondpompen van geld.
- Gezamenlijke ouderplatforms stellen in een brief aan de Tweede Kamer dat de ouderbijdrage voor jeugd-ggz, jeugdzorg-plus en alle vormen van niet duurzame jeugdhulp buiten het gezin discriminerend, stigmatiserend en strijdig is met het Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind (IVRK). Begrip hebben zij voor het heffen van een ouderbijdrage in het geval van uithuisplaatsingen in **pleeggezinnen**, die vrijwel altijd duurzaam zijn.

Overigens wordt door betrokkenen van CAK en VNG aangegeven dat de inningsgraad onder de Wet op de Jeugdzorg gering was. Hoe gering is nog niet duidelijk, maar navragen hiervan lijkt zinnig. Ook de inning van de eigen bijdrage in de (L)VB is niet altijd eenvoudig.

² Een blog van een psychiater, met een schrijnend voorbeeld, is te vinden in bijlage 2.

1.2 *De vraag kan gesteld worden in hoeverre het fenomeen ouderbijdrage past binnen de visie op jeugdhulp zoals deze in onze regio is ontwikkeld.*

We willen o.a. doen wat nodig is, hulp op maat, het belang van het kind voorop, geen drempels of schotten, beperking van de bureaucratie, kosteneffectiviteit.

De OBJW lijkt hierop haaks te staan.

- Doen wat nodig is vraagt o.a. om flexibel in kunnen zetten van hulp en bijv. geleidelijke afbouw van hulp buitenshuis. Al deze wijzigingen moeten vervolgens tijdig door verschillende partijen worden doorgevoerd.
- Het moeten betalen van een ouderbijdrage voor bepaalde vormen van jeugdhulp kan een drempel opwerpen en er toe leiden dat gekozen wordt voor minder passende hulp.
- De uitvoering leidt tot grote administratieve rompslomp; denk bijvoorbeeld aan het toepassen van het woonplaatsbeginsel, het toepassen van uitzonderingscategorieën, gescheiden ouders, en het al eerder genoemde doorgeven van wijzigingen.
- Het argument van ongelijkheid t.o.v. kinderen met lichamelijke ziektes, dat door de GGZ-sector wordt aangevoerd, geldt onverminderd voor alle kinderen die hulp nodig hebben: voor opname in een ziekenhuis betaal je geen ouderbijdrage, in een accommodatie voor jeugdhulp moet dat wel.
- Gezinnen waarvan de kinderen (deels) buitenshuis hulp ontvangen, hebben regelmatig te maken met een stapeling van zorgen en bijkomende kosten zoals reis- en telefoonkosten (zie ook het voorbeeld in bijlage 2).
- Macro gezien zijn de baten gering. De VNG schat in dat het om ongeveer 26 miljoen gaat, op een budget van bijna 3.9 miljard. Onduidelijk is of bij die schatting rekening gehouden is met het percentage dat niet geïnd wordt, en met de uitvoeringskosten die moeten worden gemaakt door gemeenten, instellingen en het CAK.
- Een deel van de mogelijk inbare bedragen zijn fictief vanwege het overgangsrecht per 1-1-2015, voor cliënten LVB en GGZ. Op grond van het overgangsrecht kunnen de bijdragen voor deze cliënten in 2015 niet worden geïnd.
- De kosten van het CAK worden weliswaar direct door het Rijk vergoed, maar het valt niet uit te sluiten dat dit in de toekomst wordt doorbelast aan gemeenten.
- Wanneer we slagen in de doelstelling om kinderen zo veel mogelijk in hun eigen omgeving te ondersteunen, worden de inkomsten uit ouderbijdrage steeds lager wat de zinvolheid van de regeling verder doet afnemen.

1.3 *Het op een verantwoorde en zorgvuldige manier uitvoeren van deze wettelijke taak vraagt om een zorgvuldig invoeringsproces.*

Het overgangsrecht is van toepassing op cliënten die op 31 december 2014 in zorg waren.

Dat betekent dat ouders van huidige cliënten jeugd- en opvoedhulp in 2015 ouderbijdrageplichtig blijven, en die van kinderen met GGZ en (L)VB problematiek dit in 2015 nog niet worden. Voor de huidige cliënten laten we in verband met de complexiteit van de materie de ouderbijdrage op dit moment doorlopen. De komende maanden heeft ook deze groep nadrukkelijk onze aandacht.

Voor nieuwe instroom in de jeugdhulp geldt de ouderbijdrageplicht wel, maar zijn er de door de Tweede Kamer serieus genomen bezwaren vanuit de GGZ-sector en de nog niet voldoende meegewogen inning van eigen bijdrage in de (L)VB-sector.

Mogelijk leidt de Tweede Kamer discussie tot opschorting van de ouderbijdrage voor alle jeugdhulp. In ieder geval is er de toezegging dat er onderzoek komt naar het eventuele drempelverhogend effect van de maatregel.

2.1 (De onzekerheden rond) de ouderbijdrage maakt de toepassing van de ouderbijdrage op het toekennen van PGB's onnodig ingewikkeld.

Een deel van de hulp die vanuit PGB wordt ingekocht, kan hulp met verblijf betreffen en dus ook onder de Ouderbijdrage Jeugdwet vallen. De verwachting is dat het hierbij vaker zal gaan om dagplaatsing dan om 24-uurs verblijf.

Kanttekeningen/risico's:

1.1 De ouderbijdrage is vastgelegd in de jeugdwet

Een ouderbijdrage is in 2015 verschuldigd voor alle jeugdhulp waarbij sprake is van verblijf buiten het gezin (gedurende een etmaal of een dagdeel). De ouderbijdrage wordt van rechtswege opgelegd; de gemeente (i.c. het Jeugd- en gezinsteam/de instelling) informeert bij het toekennen van de jeugdhulp met verblijf dat een ouderbijdrage op grond van de Jeugdwet is verschuldigd en dat het CAK deze oplegt en int.

Financiën:

Macro gezien zijn de baten van het innen van de ouderbijdrage gering. De VNG schat in dat het om ongeveer € 26 miljoen gaat, op een budget van bijna € 3,9 miljard (ca 0,7 %). Onduidelijk is of bij die schatting rekening gehouden is met het percentage dat niet geïnd wordt, en met de uitvoeringskosten die moeten worden gemaakt door gemeenten, instellingen en het CAK.

Communicatie:

Bovenstaande elementen leiden tot het voorstel om in onze regio te komen tot een gedragen, onderbouwd beleid, om de regeling zorgvuldig en rechtmatig te kunnen uitvoeren. En om onze argumenten ook te delen met VNG en Rijk, zowel ambtelijk als bestuurlijk.

Evaluatie: n.v.t.

Bijlagen:

1. Achtergrondinformatie ouderbijdrage Jeugdwet
2. Uit de praktijk: blog van Menno Oosterhoff (kinder- en jeugdpsychiater) d.d. 15 januari 2015, Medisch Contact
3. Besluit gemeente Den Haag
4. Brief aan de Kamerleden van de gezamenlijke ouderplatforms

Bijlage 1: Achtergrondinformatie ouderbijdrage Jeugdwet

Welke jeugdhulp?

Een ouderbijdrage is in 2015 verschuldigd voor alle jeugdhulp waarbij sprake is van verblijf buiten het gezin (gedurende een etmaal of een dagdeel).

Het gaat om verblijf in:

- pleeggezin
- accommodatie van een jeugdhulpaanbieder (open/gesloten jeugdzorg, jeugdreclassering)
- ggz-instelling
- multifunctionele centra
- orthopedagogische behandelcentra

Voor hulp die onder de voormalige Wet op de Jeugdzorg viel, wordt deze bijdrage al gevraagd en gaat alleen de wijze van inning veranderen (van LBIO naar CAK). Gegevens van jeugdigen voor wie de zorg doorloopt in 2015 worden door LBIO overgedragen aan het CAK.

De nieuwe doelgroep AWBZ en Zvw, die in 2015 nog onder het overgangsrecht valt, zal tijdens de duur van het overgangsrecht **geen ouderbijdrage** betalen. De rechten en plichten die gelden in het huidige wettelijke regime van de AWBZ en Zvw blijven ook gelden tijdens het overgangsrecht. Dit betekent dat ouderbijdrage in 2015 voor deze doelgroepen alleen geldt voor nieuwe instroom.

Voor de groep die nu onder de Wet op de Jeugdzorg al ouderbijdrage betaalt, geldt ook in het overgangsrecht de plicht tot het betalen van de ouderbijdrage.

De ouderbijdrage wordt van rechtswege opgelegd; de gemeente (i.c. het Jeugd- en gezinsteam/de instelling) informeert bij het toekennen van de jeugdhulp met verblijf dat een ouderbijdrage op grond van de Jeugdwet is verschuldigd en dat het CAK deze oplegt en int.

Wie is ouderbijdrageplichtig?

Het **woonplaatsbeginsel** is leidend; de gemeente van de woonplaats van de gezagsdrager kent de voorziening toe. Het gaat om (stief)ouders die de wettelijke onderhoudsplicht over hun kind hebben.

Daar waar ouders gescheiden wonen en er nog geen alimentatie is bepaald, is de ouder bijdrageplichtig die onmiddellijk voorafgaand aan de aanvang van de jeugdhulp recht op kinderbijslag heeft (art. 8.2.2. Jeugdwet).

Er zijn drie **wettelijke uitsluitingsgronden**:

- ouders die de jeugdige met het oog op adoptie niet meer verzorgen en opvoeden;
- ouders die van het gezag over de jeugdige zijn ontheven of ontzet;
- verblijf en verzorging in acute noodsituatie (ten hoogste zes weken).

Daarnaast zijn er de volgende **uitzonderingssituaties** waarin geen ouderbijdrage hoeft te worden betaald:

- de bijdrageplichtige heeft bij de gemeente bezwaar aangetekend tegen het besluit tot verlening jeugdhulp i.h.k. van vrijwillig verblijf;
- de bijdrageplichtige is alimentatie verschuldigd;
- de bijdrageplichtige ontvangt bijstand;

- de bijdrageplichtige is asielzoeker;
- de bijdrageplichtige is onder TBS gesteld en ontvangt zak- en kleedgeld;
- de bijdrageplichtige zit in detentie.

Hoogte van de ouderbijdrage

De ouderbijdragen zijn **niet inkomensafhankelijk**. De hoogte van de ouderbijdrage is wel afhankelijk van de leeftijd van het kind en van het aantal dagdelen en/of etmalen jeugdhulp.

De bedragen in onderstaande tabel zijn maximale bedragen per maand en op basis van een volledige plaatsing. Bij minder dagen of dagdelen is de werkwijze als volgt:

- Dag-/nachtplaatsing (etmaal): 1/7^e t/m 7/7^e van het maandbedrag;
- Dagplaatsing (maximaal 10 dagdelen per week): 1/10^e t/m 10/10^e van het maandbedrag.

Leeftijd kind	Dag- en nachtplaatsing	Dagplaatsing
0 t/m 5 jaar	€ 75,75	€ 37,88
6 t/m 11 jaar	€ 104,16	€ 52,08
12 t/m 20 jaar	€ 132,56	€ 66,28

Uitvoering door het CAK

Het CAK is verantwoordelijk voor de uitvoering van de OBJW. Financiering vindt plaats vanuit het rijk. Niet uitgesloten kan worden dat, na de eerste aanlooperperiode, van gemeenten gevraagd gaat worden deze financiering over te nemen.

Bestaande klanten (Wet op de Jeugdzorg)

- Het CAK ontvangt gegevens van bestaande klanten die vanuit de Wet op de Jeugdzorg ouderbijdrageplichtig zijn van het LBIO.
- Het CAK voert deze in in het CAK-systeem.
- Gemeente ontvangt een overzicht van bestaande cliënten.
- CAK factureert en draagt af aan gemeente.

Overgangsrecht voor klanten vanuit AWBZ en/of GGZ

- Voor deze klanten geldt het overgangsrecht. Het overgangsrecht geldt zolang de indicatie en/of verwijzing duurt in 2015 en uiterlijk tot en met 31 december 2015. Tijdens het overgangsrecht hoeven deze mensen geen ouderbijdrage te betalen.

Nieuwe klanten

- Van alle nieuwe instroom (zowel voormalige Wet op de Jeugdzorg als vanuit AWBZ en GGZ) moeten gemeenten gegevens aanleveren bij het CAK.
- CAK stelt de bijdrage vast en int deze.
- CAK draagt de bijdrage af aan gemeente.

Afdragen aan gemeenten

Het CAK zal de geïnde ouderbijdragen uitbetalen aan de gemeenten door wie de bijdrageplichtigen (zorgmeldingen) zijn aangeleverd (en waar de bijdrageplichtige woonachtig is). Uitbetaling zal plaatsvinden onder kenmerk 'OBJW'.

Het idee is dat dit maandelijks gebeurt, dat dit het bedrag betreft dat die maand geïnd is en dat dit niet op persoonsniveau gebeurt.

Bezwaar bij gemeente en CAK

Gemeente

Een ouder kan bezwaar maken tegen het besluit tot verlening van jeugdhulp indien het gaat om vrijwillige jeugdhulp met verblijf. Zolang het bezwaar loopt, is geen ouderbijdrage verschuldigd.

CAK

Een belanghebbende kan bij het CAK bezwaar maken tegen de vaststelling van de bijdrageplicht en tegen de hoogte van de ouderbijdrage. Het CAK zal daarbij uitgaan van de gegevens die de gemeente heeft aangeleverd. Als de belanghebbende aannemelijk maakt dat de gegevens niet juist zijn, moet het CAK in overleg met de gemeenten nader onderzoek doen. Het CAK beslist op basis van dit nadere onderzoek op het bezwaar.

Bijlage 2: Uit de praktijk: blog van Menno Oosterhoff (kinder- en jeugdpsychiater) d.d. 15 januari 2015, Medisch Contact

Slechtnieuwsgesprek - Menno Oosterhoff

'Er is nog één ding dat ik met u bespreken moet.'

Ik draai ongemakkelijk op mijn stoel. Tegenover me zitten de ouders van Joyce, een meisje van 16. Ze is opgenomen op de kindergeneeskunde in verband met een suïcidepoging. Ze moest een paar dagen onder controle blijven, maar kan nu weg. We hebben besproken dat terugkeer naar huis geen optie is. Joyce wordt al lang poliklinisch behandeld voor een ernstige depressie. Deze behandeling is niet succesvol. Dit is de derde keer dat ze een suïcidepoging heeft gedaan. Na lang wikken en wegen is de beslissing genomen haar te laten opnemen in een jeugdpsychiatrische kliniek op een speciale afdeling voor stemmingsstoornissen. Joyce ziet daar erg tegenop en haar ouders hebben het er moeilijk mee. We hebben nogmaals alle voor- en nadelen doorgenomen en opnieuw geconcludeerd dat opname noodzakelijk is.

Maar nu is er dus nog één ding dat ik moet bespreken. Slecht nieuws.

'Sinds januari van dit jaar regelt de gemeente de jeugdhulp, en de jeugdpsychiatrie valt daar nu ook onder', begin ik met een omweg.

'Een van de gevolgen daarvan is, dat u een eigen bijdrage moet betalen.' Poeh, het hoge woord is eruit. Maar dit is pas het begin.

De ouders reageren verbaasd.

'Het verplichte eigen risico geldt toch niet voor kinderen?'

'Nee, daar hebt u gelijk in, maar dit is iets anders. Dit is een eigen bijdrage als kinderen opgenomen zijn.'

'Waarom is dat dan?' vraagt de moeder.

'De gedachte erachter is dat ouders minder kosten hebben aan levensonderhoud', hoor ik mezelf zeggen. 'Vandaar.'

'Minder kosten?' zegt de vader vol ongeloof.

'Mijn vrouw heeft haar baan opgezegd, we zijn aan reiskosten meer kwijt dan ooit. Voor de jongste moeten we vaak oppas nemen, als we 's avonds bij Joyce op bezoek gaan. Hoezo minder kosten?'

Ik durf niet te zeggen wat Loes Ypma, Tweede Kamerlid voor de PvdA recentelijk ter verdediging van deze eigen bijdrage aanvoerde. 'Ouders maken flink minder kosten voor levensonderhoud als eten en drinken.' Alsof het een goudmijntje betreft.

Ik durf ook niet te zeggen dat tijdens de wetsbehandeling meerdere keren

is beweerd dat de jeugd-ggz onderdeel blijft van de geneeskunde. En ik durf al helemaal niet te zeggen hoe hoog deze ouderbijdrage is. Maar die onvermijdelijke vraag volgt natuurlijk direct. 'Hoeveel is het dan?'

'Eh, even kijken', zeg ik om me een houding te geven. 'Het hangt van de leeftijd af.' Voor de vorm google ik op ouderbijdrage jeugdwet. Nergens voor nodig. Ik weet het bedrag precies.

'Eh, voor Joyce, even kijken, 16 jaar... euhm, dan is het ... 132 euro.' 'Nou', zegt de vader, 'ik vind het belachelijk, maar dat kan er ook nog wel bij. Betaal je dat meteen voor een vol jaar of een twaalfde per maand?'

'Nou', haast ik me te zeggen, 'ik was nog niet uitgesproken. Die 132 euro is ... eh ... dus eigenlijk... kuch ... een bedrag per maand.'

'Per maand?!', brengt de vader verbijsterd uit. 'Maar dan kan het per jaar oplopen tot ...1320 plus ... 264 , dat is1500, nee bijna 1600 euro?! Dokter, onze dochter is toch ziek?'

'Jazeker is uw dochter ziek', verzeker ik. 'Ik vind het ook verschrikkelijk.' 'Ik weet niet waar we het geld vandaan moeten halen', zegt de moeder. 'Maar wat ik veel erger vind, is dat ze doen alsof we haar voor de lol naar een soort zomerkamp sturen. Weten ze wel hoe het is je kind te moeten laten opnemen?'

'Ik ben bang van niet', is het enige wat ik weet te zeggen.

'Nou', zegt de vader, 'ik weet wel zeker van niet.'

Feiten:

- De verwachte bruto opbrengst van deze maatregel is 1,5 à 2 miljoen euro. De kosten van het innen zijn mogelijk hoger.
- Ook voor een gedwongen opgenomen kind geldt de bijdrage.
- Het verplichte eigen risico voor volwassenen is 375 euro.
- De in 2012 ingevoerde eigen bijdrage van 200 euro voor geneeskundige hulp bij psychische aandoeningen is na hevig protest in 2013 afgeschaft.
- Kinderbijslag voor een 16-jarige is 91 euro/per maand.
- Loes Ypma (PvdA) noemt (max.)1580 euro eigen bijdrage voor kinderen met een psychische aandoening evenwichtig.
- De motie van Renske Leijten (SP) en Mona Keijser (CDA) dit af te schaffen is weggestemd.
- Brigitte van der Burg (VVD) twittert dat het nu eenmaal een gevolg is van de jeugdwet.

[Menno Oosterhoff](#)

Bijlage 3: Besluit gemeente Den Haag bron: Binnenlands Bestuur

Den Haag int deel ouderbijdrage jeugd-ggz niet

jan 2015

Den Haag gaat een deel van de ouderbijdrage voor kinderen in de jeugd-ggz niet innen. Het gaat om kinderen die naar de dagbegeleiding gaan. Dat heeft de gemeente Den Haag dinsdag besloten.

Drempel

Den Haag gaat hiermee in tegen het huidige kabinetsbeleid. Volgens de nieuwe jeugdwet moeten ouders een bijdrage betalen voor psychiatrische hulp voor hun kind. De Haagse wethouder Ingrid van Engelshoven (Jeugd) vreest dat dit een drempel opwerpt voor ouders om voor hun kind hulp te zoeken. Ook is ze er niet van overtuigd dat een verblijf in de opvang overdag zoveel kosten bespaart voor ouders, dat zij om een bijdrage kunnen worden gevraagd.

Administratief gedrocht

Tenslotte vindt de wethouder dat het kabinet gemeenten opzadelt met een administratief gedrocht, omdat er extra personeel moet worden ingezet.

Omstreden

De ouderbijdrage is omstreden. Zo wilden oppositiepartijen in de Tweede Kamer SP, CDA, D66, ChristenUnie en GroenLinks al dat de bijdrage wordt geschrapt. Vorige week zegde staatssecretaris Martin van Rijn in een debat in de Kamer te zullen onderzoeken of mensen door de maatregel afzien van hulp. De gemeente Den Haag schort het innen van de ouderbijdrage op zolang het onderzoek loopt. (ANP)

Bijlage 4: Brief aan de Kamerleden van de gezamenlijke ouderplatforms

Den Haag, 20 januari 2015

Geachte Kamerleden,

Vanaf 1 januari 2015 is de jeugdwet een feit en zijn gemeenten verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp. De ouderplatforms hebben echter nog een aantal zorgen. Zo blijft de ouderbijdrage voor de jeugd-ggz, jeugdzorg-plus en alle vormen van niet duurzame jeugdhulp buiten het gezin een punt van zorg. Wij vinden deze ouderbijdrage discriminerend, stigmatiserend en strijdig met de artikelen 2, 3, 23, 24 van het Internationaal Verdrag Van De Rechten Van Het Kind (IVRK).

De jeugdwet impliceert dat er onderscheid is tussen jeugdhulp op pedagogische gronden en jeugdhulp op medische gronden. Dit valt af te leiden uit het feit dat het parlement er voor heeft gekozen om de Wet Geneeskundige Behandelingsovereenkomst volledig op te nemen in de jeugdwet. Daarmee wordt erkend dat jeugd-ggz een medisch specialisme is en blijft.

Een ouderbijdrage voor opname/verblijf en dagbehandeling in de jeugd ggz/jeugdzorgplus vinden wij maatschappelijk niet acceptabel. De artikelen 2, 3, 23 van IVRK impliceren dat het onderscheid tussen somatisch en psychiatrisch zieke kinderen niet gemaakt mag worden. Kinderen met ernstige somatische ziektes zoals bijvoorbeeld astma, betalen bij opname in het ziekenhuis geen ouderbijdrage, geen eigen risico en zijn in de zorgverzekeringswet vrijgesteld van premie. Door een ouderbijdrage voor opname/verblijf/dagbehandeling in de jeugd ggz in te stellen, kiest u er voor een duidelijk onderscheid te maken tussen somatisch en psychiatrisch zieke kinderen.

Art. 24 IVRK impliceert dat kinderen in Nederland recht hebben op de grootst mogelijke mate van gezondheid en op voorzieningen voor geneeskundige verzorging en revalidatie. De Staten die partij zijn, streven ernaar te waarborgen dat geen enkel kind zijn recht op toegang tot deze voorzieningen voor gezondheidszorg wordt onthouden. Door een ouderbijdrage wordt het recht op toegang tot deze zorg aan kinderen onthouden.

Op basis van welke argumenten denkt de Kamer nu Nederland het kinderrechtenverdrag met volle overtuiging ratificeerde, voorbij te kunnen gaan aan art.2, 3, 23 en 24 IVRK? Verschillen tussen een ouderbijdrage in de jeugd ggz/jeugdzorgplus en bijvoorbeeld pleegzorg zijn dat:

1. Opname/verblijf/dagbehandeling, binnen de jeugd ggz/jeugdzorgplus nooit duurzaam is en altijd is gericht op snelle terugkeer naar de thuissituatie.
2. Jeugdzorg-Plus is een vrijheidsbenemende setting waarbinnen een behandeling plaatsvindt. Een ultiem remedium, waarvan de duur zo kort mogelijk moet zijn.
3. Ouders bij opname in de jeugd ggz/jeugdzorgplus altijd onderdeel zijn van de behandeling en hiervoor regelmatig naar de kliniek moeten reizen, wat leidt tot extra reiskosten

4. Bij opname in een instelling voor jeugd ggz/jeugdzorgplus blijven ouders verantwoordelijk voor kleedgeld, zakgeld, schoolgeld en kosten persoonlijke verzorging voor het kind. Ouders blijven ook verantwoordelijk voor de voeding van het kind op de dagen en weekeinden dat het kind thuis verblijft.

Bovenstaande argumenten gelden ook voor alle andere niet duurzame vormen van jeugdhulp buiten het gezin. Ouders zijn ook daar onderdeel van de behandeling. Ouders blijven verantwoordelijk voor reguliere dagelijkse kosten voor het kind op de dagen en weekeinden dat het kind thuis verblijft. Daarom zijn de kosten voor ouders van wie hun kind is opgenomen, verblijft of dagbesteding heeft, binnen de jeugd ggz/jeugdzorgplus en alle andere niet duurzame vormen van jeugdhulp buiten het gezin hoger dan normaal.

Dit in tegenstelling tot de uithuisplaatsingen in pleeggezinnen, dat is bijna altijd duurzaam, zeker in het licht van de nieuwe wet kindbeschermingsmaatregelen. Daarin is namelijk artikel 1:26-5e BW opgenomen waarin de gezinsvoogdij instelling bij OTS/UHP een deel van het gezag van de ouders mag gaan uitoefenen. Bij OTS/UHP wordt van de kinderrechter verwacht dat hij motiveert of er bij UHP op termijn mogelijkheden voor thuisplaatsing worden verwacht. Dit om te voorkomen dat uit huis geplaatste kinderen, zonder perspectief op terugplaatsing in het gezin, jaarlijks worden geconfronteerd met een rechterlijke toets waaruit blijkt dat terugplaatsing niet mogelijk is.

De ouderbijdrage die bij pleegzorg betaald moet worden is een tegemoetkoming voor de pleegzorg-vergoeding die pleegouders ontvangen. De pleegzorg-vergoeding verplicht pleegouders, hun pleegkinderen te voorzien van bed, brood, douche, kleding, schoolboeken en andere noodzakelijke middelen.

De gezamenlijke ouderplatforms verzoeken de Kamer om:

De ouderbijdrage jeugd-ggz en jeugdzorg-plus en alle niet duurzame vormen van jeugdhulp buiten het gezin te schrappen. Zo houden alle kinderen die jeugd(ggz) en jeugdhulp nodig hebben recht op gratis gezondheidszorg. Zij worden dan niet meer gediscrimineerd op grond van hun ziektebeeld.

Met vriendelijke groet,

UW Ouderplatform
Ouderplatform Rijnmond
Netwerk Ouderinitiatieven
Ouderplatform Gooi & Omstreken
Ouderplatform HAVOplus
Transitie Jeugdzorg Ouders
Ouderplatform Ouders Maas en Waal
Ouderplatform Lekstroom
Ouderplatform Zuid Holland Zuid
Ouderplatform Kop van Noord-Holland